

Majakan varjosta mestariksi

Juha Mieton ja Kari Härkösen selviytymistarina 1972–1985

Suomalainen hiihtokansa oppi 1970- ja 1980-luvuilla tuntemaan kaksi erilaista sankaria.

Toinen oli jo legenda eläessään.

Toinen oli nuori haastaja, joka kasvoi legendan rinnalla.

Toinen hävisi suurimmat kilpailunsa sadasosilla.

Toinen nousi lopulta maailmanmestariksi.

Ja silti heidän tarinansa kulkivat samaa latua.

Sapporon opetus

Vuonna 1972 nuori Juha Mieto saapui Sapporon olympialaisiin.

Hän oli vasta 22-vuotias.

Mitali karkasi kuuden sadasosasekunnin erolla.

Myöhemmin Mieto muisteli:

"Kyllä se silloin harmitti todella. Ei meinannut mies hetkeen housuihinsa mahtua."

Se oli ensimmäinen isku.

Mutta ei viimeinen.

Harva tiesi silloin, kuinka monta kertaa kohtalo vielä testaisi pohjalaisen kestävyyttä.

Mies, joka syntyi väärin tähtien alle

Falunissa 1974 tuli jälleen hopeaa.

Lahdessa 1978 voitto karkasi viime metreillä.

Pettymysten ketju alkoi kasvaa.

Vuosia myöhemmin Mieto kuvasi tuntejaan tavalla, johon koko Suomi pystyi samaistumaan:

"Sitä vain ajatteli, että sitä on synnytty vähän toisien tähtien alla."

Silti hän jatkoi.

Aina seuraavaan kilpailuun.

Aina seuraavaan talveen.

Innsbruckin hurmos

Vuoden 1976 olympiaviesti Innsbruckissa oli suomalaisen hiihdon mestariteos.

Joukkue uskoi voittoon jo ennen lähtöä.

Mieto muisteli myöhemmin tunnelmaa:

"Meillä oli sellainen tappamisen meininki, että sitä on vaikea kuvailla."

Ja käsikirjoitus oli valmis.

Matti Pitkänen aloittaa.

Mieto ottaa kärjen kiinni.

Pertti Teurajärvi pitää eron.

Arto Koivisto tuo voiton kotiin.

Uskomattominta oli, että kaikki tapahtui lähes juuri niin.

Kun Mieto karkasi omalla osuudellaan, vastustajat putosivat yksi kerrallaan.

"Kyllä siihen sai sellaisen hurmoshengen päälle."

Suomi voitti olympiakultaa.

Ja jossakin koululuokassa nuori Kari Härkönen kuunteli salaa radiota.

Koulupojan unelma

Härkönen muisteli myöhemmin, kuinka suuri vaikutus Mietoon liittyvillä tarinoilla oli häneen.

"Tottahan tällöiset dramaattiset vaiheet ja värikkäät vaiheet kiinnittivät huomiota."

Erityisesti Innsbruck jäi mieleen.

"Sen verran televisiosta jäi mieleen, että siinä majakka meni edellä ja perävaunu yritti roikkua perässä."

Nuoresta pojasta alkoi vähitellen kasvaa tuleva maailmanmestari.

Sadasosan kirous

Lake Placid 1980.

Suomalaisen urheiluhistorian kuuluisin sekunti.

Tai oikeammin sadasosa.

Thomas Wassberg voitti Juha Mieton yhdellä sadasosasekunnilla.

Tulosta pidettiin lähes käsittämättömänä.

Mutta Mieto ei koskaan katkeroitunut.

Hän sanoi myöhemmin:

"Vasberg oli sinä päivänä sen verran parempi."

Ja vielä vuosien jälkeen:

"En ole koskaan selitellyt sitä sadasosan tappiota."

Se oli suuren urheilijan puhetta.

Nuori Härkönen näkee historian

Lake Placidissa myös Kari Härkönen oli mukana ensimmäisissä olympialaisissaan.

Hän seisoj maalialueella, kun tulos ilmestyi taululle.

Yhtäkkiä ruotsalaiset toimittajat hänen vieressään huudahtivat:

"Ett hundradel!"

Yksi sadasosa.

Härkönen muisti tilanteen vuosikymmeniä myöhemmin.

"Kyllä se oli vähän niin kuin kaikkia suomalaisia olisi lyöty halolla päähän."

Sellaisia hetkiä ei unohdeta koskaan.

Oslon venytys

Vuonna 1982 Mieto oli jälleen ratkaisun keskellä.

MM-viestin loppusuoralla hän syöksyi maaliviivaa kohti DDR:n hiihtäjän kanssa.

Ratkaisu jäi niin täpäräksi, että mitali lopulta jaettiin.

Mutta Mieto tiesi itse, mikä hänet pelasti.

"Sain sellaisen ajatuksiltaan onnistuneen kurotuksen."

Taaskin hän oli taistellut viimeiseen senttiin asti.

Pettymyksestä voimaa

Sarajevon olympialaiset 1984 olivat Kari Härkösen uran raskaimpia hetkiä.

Hän jäi ulos viestijoukkueesta.

Se kirveli.

Mutta juuri siitä syntyi jotain uutta.

"Se antoi semmoista suolaa siihen harjoitteluun."

Härkönen päätti näyttää.

Ei puheilla.

Ladulla.

Seefeldin ihme

Vuoden 1985 MM-kisoihin Härkönen saapui uransa parhaassa kunnossa.

Silti kaikki ei alkanut täydellisesti.

30 kilometrin kilpailussa mitali karkasi hänen omasta virheestään viimeisessä laskussa.

Pettymys oli valtava.

Mutta juuri se sytytti lopullisen liekin.

"Minä olin niin vahvasti tuntenut, että nyt minulla on mahdollisuus."

Pari päivää myöhemmin hän lähti uudelleen ladulle.

Tällä kertaa mikään ei pysäyttänyt häntä.

Härkönen hiihti maailmanmestariksi.

Myöhemmin hän muisteli tuota hetkeä yksinkertaisesti:

"Minä ajattelin vain mitalia. En minä ajatellut väriä ollenkaan. Mutta kun kultaa tuli, niin tulkoon."

Legendan katse

Maalialueella seurasi mies, joka tiesi paremmin kuin kukaan muu, mitä huipulle pääseminen vaatii.

Juha Mieto oli tullut maaliin jo aikaisemmin ja seurasi kilpailua jännittyneenä.

"Kyllä se sellainen sykehdyttävä hetki oli."

Hän sai olla vastaanottamassa ystäväänsä maalissa.

Nostamassa tätä maailmanmestarin asemaan.

Ja ehkä juuri siinä hetkessä suomalaisen miesten hiihdon soihtu siirtyi yhdeltä sukupolvelta seuraavalle.

Onnellinen loppu

Juha Mieto ei koskaan saanut henkilökohtaista olympiakultaa.

Mutta hän voitti jotain muuta.

Koko kansan kunnioituksen.

Kari Härkönen puolestaan saavutti sen, mistä oli poikana haaveillut.

Maailmanmestaruuden.

Ja ehkä kaikkein kauneinta tässä tarinassa on se, ettei kumpikaan jäänyt katkeraksi.

Mieto sanoi uransa jälkeen:

"Olen nauttinut siitä tilanteesta."

Härkönen puolestaan summasi oman uransa näin:

"Täysin tyytyväisenä minä hiihtouraani. Olen saanut sieltä valtavasti hienoja hetkiä."

Toinen opetti suomalaisille sitkeyttä.

Toinen opetti, että unelma voi toteutua vuosien odotuksen jälkeen.

Ja yhdessä he jättivät laduille jäljet, joita suomalainen urheiluväki seuraa vielä kauan heidän jälkeensäkin.